

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Siemiatycze za 2020 rok

Siemiatycze, 27 kwietnia 2021 r.

I. Wstęp

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 i art. 9tb ustawy za dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (dalej określanej jako *ustawa ucpg*), jednym z zadań gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

II. Zagadnienia ogólne

1. W 2020 roku odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Miasta Siemiatycze odbywał się na podstawie umowy zawartej pomiędzy Miastem Siemiatycze a Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. w Siemiatyczach. Firmie tej została powierzona realizacja tej usługi na cały 2020 rok w drodze przetargu nieograniczonego na „Odbieranie i zagospodarowanie stałych odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych znajdujących się w granicach administracyjnych Miasta Siemiatycze”.

2. Odpady komunalne z nieruchomości niezamieszkałych oraz z nieruchomości w części zamieszkałych i w części niezamieszkałych, na których prowadzona jest działalność gospodarcza odbierane były w ramach indywidualnych umów zawartych pomiędzy właścicielami tych nieruchomości a podmiotami wpisanymi do rejestru działalności gospodarczej w zakresie odbierania odpadów komunalnych, tj. Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. z Siemiatycz, MPO Sp. z o.o. z Białegostoku, Przedsiębiorstwem Usługowym MPO-J z Siemiatycz.

3. W ramach podpisanej z Miastem Siemiatycze umowy, Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. na terenie Siemiatycz prowadziło punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK), który znajduje się przy ul. Drohiczyńskiej, na działce o nr ewidencyjnym 2706. Do PSZOK mieszkańcy Siemiatycz mogli dostarczać odpady objęte selektywną zbiórką tj. odpady opakowaniowe (szkło, plastik, metal, opakowania wielomateriałowe i papier), odpady ulegające biodegradacji (odpady zielone), popiół, odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, baterie i akumulatory, przeterminowane leki i chemikalia. Od 2020 roku odpady można było również oddawać do PSZOK: odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki oraz odpady tekstyliów i odzieży.

Zużyte baterie można było również wrzucać do pojemników ustawionych w budynkach

przedszkoli i szkół, biblioteki miejskiej oraz Urzędzie Miasta. Zużyte leki przyjmowane były w 9 aptekach na terenie miasta, w których znajdują się pojemniki na te odpady.

III. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Miasta Siemiatycze w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

1. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Na terenie miasta Siemiatycze nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – kod odpadu 20 03 01, zgodnie z wytycznymi "Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022", przyjętego do wykonania uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXII/281/16 z dnia 19 grudnia 2016 roku, przekazywane były do Zakładu Zagospodarowania Odpadów (ZZO) w Hajnówce. Tam poddawane były mechaniczno-biologicznemu przetwarzaniu (proces R12) w celu wysegregowania odpadów, które można poddać recyklingowi lub odzyskowi.

W 2020 roku z terenu Miasta Siemiatycze odebrano 2828,39 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Z danych przekazanych przez ZZO w Hajnówce za I i II półrocze 2020 roku wynika, że średni procentowy odzysk poszczególnych rodzajów odpadów wysegregowanych z odpadu 20 03 01 to:

- 3,02% - odpady opakowaniowe oraz odpady surowcowe z mechanicznej obróbki odpadów (tj. 15 01 01, 15 01 02, 15 01 04, 15 01 05, 15 01 07, 19 12 01, 19 12 02 i 19 12 05) - przekazane zostały przedsiębiorstwom prowadzącym odzysk odpadów i poddane procesom recyklingu R3, R4 i R5),
- 36,00% - odpad 19 12 12 (frakcja palna) - odpady przetworzone na paliwo alternatywne - paliwo to przekazano do cementowni, gdzie poddane zostało procesowi odzysku R1,
- 51,64% - odpad 19 12 12 (frakcja 0-80 mm), który został poddany procesowi biostabilizacji D8, a materiał powstały po tym procesie poddano procesowi R12 (przesianiu) w wyniku czego powstał kompost nieodpowiadający wymaganiom (odpad 19 05 03) oraz odpad o kodzie 19 05 99 (inne niewymienione odpady),
- 0,17% - frakcja balastowa (odpad 19 12 12) – pozostałość z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, która przeznaczona jest docelowo do składowania.

W 2020 roku z odpadu 20 03 01 w procesie R12 wytworzono: 781,787 Mg odpadu 19 05 99 (inne niewymienione odpady), 262,795 Mg odpadu 19 05 03 (kompost nieodpowiadający wymaganiom) oraz 4,8 Mg odpadu 19 12 12 - inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11. Odpady te zostały poddane procesowi D5 tj. unieszkodliwieniu na kwaterze składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce oraz na Składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Augustowo (gm. Bielsk Podlaski). Odpad 19 05 03 został też wykorzystany do rekultywacji składowiska odpadów Knyszyn.

Biodopady (odpady ulegające biodegradacji) odebrane i zebrane w 2020 roku w ilości 784,46 Mg, przekazane zostały do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce, gdzie poddane zostały procesowi kompostowania (proces R3) na kompostowni przyzmojowej przy ZZO w Hajnówce. Powstałe po tym procesie odpady o kodzie: 19 05 03 (kompost nieodpowiadający wymaganiom) - przeznaczono do odzysku podczas rekultywacji składowisk odpadów lub do unieszkodliwienia oraz 19 05 01 (nieprzekompostowane frakcje) - poddano ponownie procesowi kompostowania (R3).

Na terenie Siemiatycz nie przeprowadzano wstępnej segregacji odpadów opakowaniowych odebranych i zebranych selektywnie. Odpady zbierane przez mieszkańców do worków i pojemników żółtych odbierane były jako odpad 15 01 06 (zmieszane odpady opakowaniowe) i zostały przekazane do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce, gdzie poddane zostały procesowi segregacji (proces odzysku R12). Średni procentowy odzysk poszczególnych rodzajów odpadów z tego odpadu 15 01 06 za 2020 rok przedstawia się następująco:

- 38,73% - opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02),
- 9,62% - opakowania z metali (15 01 04),
- 1,56% - opakowania z metali (15 01 04) - aluminium,
- 1,69% - opakowania wielomateriałowe (15 01 05),
- 57,74% - odpad przeznaczony na paliwo alternatywne.
- 13,04% - balast przeznaczony do składowania na składowisku odpadów.

Odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych i metali oraz opakowania wielomateriałowe zostały przekazane recyklerom i poddane recyklingowi w procesie R3 i R4, wysegregowane odpady (frakcja palna) przetworzone zostały na paliwo alternatywne i poddane procesowi odzysku R1 w cementowniach. Powstały balast unieszkodliwiono na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Augustowo (gm. Bielsk Podlaski).

Pozostałe odpady opakowaniowe i inne zbierane oraz odbierane selektywnie przekazywane

były bezpośrednio lub pośrednio (przez ZZO w Hajnówce lub innych pośredników) do przedsiębiorców prowadzących recykling lub zagospodarowujących odpady w inny sposób.

2. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych i odebranych z terenu Miasta Siemiatycze

W 2020 roku na terenie miasta Siemiatycze wytworzono i odebrano łącznie 5412,872 Mg odpadów komunalnych, w tym:

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – 2828,39 Mg,
- odpady ulegające biodegradacji (bioodpady) – 784,46 Mg,
- opakowania z papieru i tektury – 328,00 Mg,
- opakowania ze szkła – 273,475 Mg,
- opakowania z tworzyw sztucznych – 4,70 Mg,
- opakowania z metali – 14,552 Mg,
- zmieszane odpady opakowaniowe – 264,70 Mg,
- odpady budowlane i rozbiórkowe – 527,30 Mg,
- popiół z palenisk domowych – 208,96 Mg,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – 19,515 Mg,
- odpady wielkogabarytowe – 129,77 Mg,
- przeterminowane leki – 0,21 Mg,
- odpady z czyszczenia ulic i placów – 8,15 Mg,
- zużyte opony – 16,66 Mg,
- odpady komunalne niewymienione w innych grupach – 4,03 Mg.

3. Osiągnięte przez Miasto Siemiatycze za 2020 rok poziomy:

- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – 0,0%,
- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji: papieru, szkła, tworzyw sztucznych i metali – 79,64%,
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne materiałów budowlanych i rozbiórkowych – 86,71%.

Osiągając ww. poziomy Miasto Siemiatycze spełniło obowiązek zapisany w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Analizując obecnie obowiązujący system odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, można stwierdzić, że działa on sprawnie i nie występują większe problemy

z jego funkcjonowaniem. Częstotliwość odbioru poszczególnych rodzajów odpadów oraz ilość worków i pojemników przeznaczonych na zbieranie odpadów w ramach realizowanej umowy, na odpady zbierane selektywnie w 2020 roku okazała się wystarczająca.

Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) jest położony na terenie miasta, w miejscu ogólnodostępnym, a dojazd do PSZOK jest oznakowany. Dni i godziny jego otwarcia są tak ustalone, aby bez problemów każdy mieszkaniec mógł z niego skorzystać. Nie ma potrzeby organizacji dodatkowego punktu lub wydłużenia godzin otwarcia już istniejącego.

W roku 2020 przedsiębiorstwo odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych nie zgłaszało przypadków braku selektywnego zbierania tych odpadów. Należy więc wnioskować, że mieszkańcy Siemiatycz prawidłowo segregują wytwarzane w swoich gospodarstwach domowych odpady komunalne.

IV. Koszty obsługi systemu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w 2020 roku

1. Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – umowy z Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. - 1 966 124,90 zł.

2. Kampania informacyjna – 0,00 zł.

3. Obsługa administracyjna:

- wynagrodzenie pracowników z pochodnymi – 127 419,05 zł,
- szkolenie pracowników z kosztami delegacji – 459,00 zł,
- programy komputerowe – 2 655,00 zł,
- literatura fachowa – 0,00 zł,
- przesyłki pocztowe, wezwania, zakup art. papierniczych, tonerów oraz pojemników, itp. – 1 730,89 zł.

Łączny koszt: 2 098 388,84 zł.

4. Wpływy z tytułu opłat od mieszkańców za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- wpłacone do dnia 31.12.2020 r. – 2 085 101,06 zł,
- zaległości na dzień 31.12.2020 r. – 114 580,30 zł,
- nadpłaty na dzień 31.12.2020 r. – 9 368,97 zł,
- należności z tytułu opłat od mieszkańców – wg złożonych deklaracji – 2 190 312,39 zł.

V. Liczba mieszkańców Siemiatycz - na dzień 31.12.2020 r.

1. Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i tymczasowy – 14 184.

2. Liczba nieruchomości zamieszkałych, dla których złożono deklarację – 2 351.

3. Liczba mieszkańców, za których wnoszona jest opłata za zagospodarowanie odpadów komunalnych (dane wg złożonych deklaracji; opłata za gospodarstwo domowe wnoszona jest maksymalnie za 5 osób, nawet, jeżeli gospodarstwo domowe tworzy więcej osób mieszkających na danej nieruchomości) – 10 596.

Różnica w liczbie zameldowanych a faktycznie zamieszkałych mieszkańców, którzy są ujęci w złożonych deklaracjach wynika z faktu, że część zameldowanych osób na stałe przebywa poza Siemiatyczami (za granicą, uczniowie, studenci). Istnieją również nieruchomości, dla których deklaracja na odbiór odpadów składana jest tylko na czas określony np. na miesiące wakacyjne (lipiec, sierpień) lub świąteczne (grudzień – styczeń, kwiecień).

VI. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Wg prowadzonej przez urząd ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, na terenie miasta Siemiatycze na dzień 31.12.2020 r. znajdowało się 499 zbiorników bezodpływowych (szamb) i 34 przydomowych oczyszczalni ścieków. Wg danych za 2020 rok, przekazanych przez przedsiębiorców prowadzących na terenie miasta Siemiatycze działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, w zeszłym roku opróżniono szamba na 301 nieruchomościach.

W 2020 roku nie przeprowadzano kontroli posiadania umowy na opróżnianie szamba oraz dowodów uiszczenia opłat za ww. usługi.

Miasto Siemiatycze objęło gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych wyłącznie nieruchomości zamieszkałe. Właściciele pozostałych nieruchomości, na których powstają odpady komunalne, a więc nieruchomości niezamieszkałych oraz nieruchomości w części zamieszkałych i w części niezamieszkałych, są zobowiązani do zawarcia indywidualnej umowy na odbiór tych odpadów z przedsiębiorcą wpisanym do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych w mieście Siemiatycze. Na dzień 31.12.2020r. w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) zarejestrowanych było 1060 podmiotów (osób fizycznych) prowadzących działalność gospodarczą – mających siedzibę firmy na terenie miasta Siemiatycze.

Nieruchomości, na terenie których prowadzona jest działalność gospodarcza, można podzielić na następujące rodzaje:

1) nieruchomości zamieszkałe, na terenie których (w części lokalu mieszkalnego) prowadzona

jest wyłącznie obsługa biurowa działalności gospodarczej - wg obecnie obowiązującej ustawy ucpg, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi uiszcza się w ramach opłaty dotyczącej nieruchomości zamieszkałej – nie jest wymagana odrębna umowa na odbiór odpadów pochodzących z takiej działalności;

2) nieruchomości w części zamieszkałe i w części niezamieszkałe – w takim przypadku część nieruchomości zamieszkałej objęta jest gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych i opłatę za odbiór odpadów komunalnych wnosi się do gminy (zgodnie ze złożoną deklaracją o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi), natomiast część niezamieszkała tej nieruchomości wykorzystywana jest na prowadzenie działalności gospodarczej i na odbiór odpadów komunalnych powstałych podczas wykonywania takiej działalności wymagana jest indywidualna umowa;

3) nieruchomości niezamieszkałe, które nie są objęte gminnym systemem odbioru odpadów komunalnych – na odpady komunalne powstałe na niej podczas wykonywania działalności gospodarczej wymagana jest indywidualna umowa na odbiór tych odpadów.

Z danych posiadanych przez Urząd Miasta Siemiatycze, właściciele nieruchomości niezamieszkałych, o których mowa wyżej, czyli budynków użyteczności publicznej (m.in. urzędy, szkoły, przedszkola, przychodnie, banki itp.), zakładów przemysłowych oraz większości dużych sklepów czy punktów usługowych znajdujących się na terenie miasta Siemiatycze, mają podpisane umowy na odbiór odpadów komunalnych.

W 2020 roku Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o. o. z Siemiatycz miało zawarte umowy na odbiór odpadów komunalnych z 228 właścicielami nieruchomości niezamieszkałych lub przedsiębiorcami prowadzącymi działalność gospodarczą, MPO Sp. z o. o. z Białegostoku – z 319, Przedsiębiorstwo Usługowe MPO-J z Siemiatycz - z 2.

W grudniu 2020 r. przeprowadzono 2 kontrole umów na odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości wykorzystywanych na prowadzenie działalności gospodarczej oraz dowodów uiszczania opłat za ww. usługi. W wyniku kontroli stwierdzono, że kontrolowane podmioty miały podpisaną przedmiotową umowę oraz przedstawiły dowody uiszczania opłat za kontrolowany okres.

Na terenie miasta Siemiatycze do końca 2020 roku nie odnotowano konieczności wydania przez Burmistrza Miasta Siemiatycze decyzji administracyjnych wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

BURMISTRZ

mgr Piotr Siniakowicz